

SPLOŠNI DEL

1 **IME IN VRSTA PROGRAMA**

PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA KANDIDATOV ZA DETEKTIVE

VRSTA PROGRAMA: Program strokovnega usposabljanja za pridobitev poklicne kvalifikacije detektiv

2 **CILJI PROGRAMA**

V programu se kandidati/kandidatke za detektive (v nadaljnjem besedilu: kandidati) usposobijo za pridobivanje informacij o:

- osebah, ki so pogrešane ali skrite in o povzročiteljih premoženjskih in nepremoženjskih škod;
- anonimnih pisanjih – o piscih in odpošiljateljih anonimnih pisanj;
- dolžnikih in njihovem premoženju;
- predmetih, ki so pogrešani ali izgubljeni;
- dokaznem gradivu in dejstvih, potrebnih za zavarovanje ali dokazovanje pravic in upravičenj stranke pred sodišči, drugimi pravosodnimi organi in drugimi organi oziroma organizacijami, ki v postopkih odločajo o teh pravicah;
- spoštovanju konkurenčne prepovedi in konkurenčne klavzule;
- uspešnosti in poslovnosti poslovnih subjektov;
- kaznivih dejanjih, ki se preganjajo na zasebno tožbo, in o njihovih storilcih;
- zlorabah pravice do zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, zlorabah uveljavljanja pravice do povračila stroškov prevoza na delo in z dela, dela pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog ter o drugih disciplinskih kršitvah in kršilcih;
- osebah, ki se izogibajo vročanju sodnih in drugih pisanj.

V programu se kandidati usposobijo tudi za:

- izvajanje sodnega in drugega vročanja;
- svetovanje fizičnim in pravnim osebam za preprečevanje kaznivih ravnanj;
- načrtovanje in izvajanje zaščite poslovnih skrivnosti, informacijskih sistemov, ekonomskih in osebnih podatkov in informacij;
- zbiranje podatkov od oseb in iz javno dostopnih virov;
- pridobivanje podatkov iz evidenc;
- osebno zaznavanje;
- uporabo tehničnih sredstev.

V programu kandidati:

- spoznajo in razumejo pomen in vlogo detektivske dejavnosti;
- spoznajo spoštovanje in varovanje človekovih pravic ter temeljnih svoboščin.

3 TRAJANJE USPOSABLJANJA

Strokovno usposabljanje traja **80** ur.

4 POGOJI ZA VKLJUČITEV

Pogoji, ki jih mora po zakonu, ki ureja detektivsko dejavnost izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo:

- ***je državljan Republike Slovenije ali države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije (v nadaljnjem besedilu: države članice EU, EGP ali Švicarske konfederacije);***
- ***ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po visokošolskem strokovnem programu prve stopnje ali enakovredno izobrazbo v tujini, priznano v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja.***

ZA DOKONČANJE USPOSABLJANJA

4.1 Udeležba na usposabljanju

Udeležba na usposabljanju je obvezna oziroma kandidat mora biti prisoten v procesu usposabljanja najmanj 85 % predvidenih ur.

5 PREVERJANJE STROKOVNEGA ZANJA IN SPRETNOSTI TER PRIDOBITEV NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE

Preizkus znanja opravlja kandidat na način in po postopku, ki sta določena v Pravilniku o izvajanju Zakona o detektivski dejavnosti.

5.1 Način preverjanja

Preverjanje se opravlja pisno (traja 60 minut) in praktično ter ustno z zagovorom. Skupni čas preverjanja traja največ 180 minut.

5.2 Merila preverjanja

Pri preverjanju se upoštevajo merila, določena v pravilniku:

- pravna ureditev detektivske dejavnosti;
- opravljanje detektivske dejavnosti;
- kriminalistika;
- kazniva dejanja, prekrški in druga pravna ureditev;
- osnove pravosodnega sistema, javne uprave in upravnega postopka;
- etika, človekove pravice in komunikacijske veščine.

Izločilna merila:

- nepoznavanje pravic in dolžnosti detektivov,
- nepoznavanje zakonitosti uporabe upravičenj detektiva,
- nepoznavanje varstva osebnih podatkov.

Merila za ocenjevanje delovnega procesa

Področje ocenjevanja	Delež (%)
pisno preverjanje	30
ustni zagovor	40
Praktična rešitev primera	30

Pisni del preizkusa je ocenjen z oceno »uspešno«, če kandidat doseže najmanj 70 odstotkov možnih točk.

Praktični in/ali ustni del preizkusa sta ocenjena z oceno »uspešno«, če kandidat doseže najmanj 60 odstotkov zahtevanega znanja.

Celoten preizkus je ocenjen z oceno »uspešno«, če kandidat obvlada najmanj 60 odstotkov zahtevanega znanja po programu.

6 **PRILAGODITVE ZA OSEBE S POSEBNIMI POTREBAMI**

Prilagoditev za osebe s posebnimi potrebami ni.

7 IZVAJALCI

Izvajalci programa morajo izpolnjevati pogoje, ki so navedeni v Zakonu o detektivski dejavnosti.

POSEBNI DEL

A VSEBINA PROGRAMA

STROKOVNA PODROČJA	Štev. ur v programu	Delež izpitnih vprašanj
Pravna ureditev detektivske dejavnosti	6	15 %
Opravljanje detektivske dejavnosti s praktičnim usposabljanjem	10 + 20	35 %
Kriminalistika s praktičnim usposabljanjem	10 + 8	15 %
Kazniva dejanja, prekrški in druga pravna ureditev	12	25 %
Osnove pravosodnega sistema javne uprave in upravnega postopka	4	5 %
Etika človekove pravice in komunikacijske veščine	10	5 %
SKUPAJ	80	

*Razdelitev je zgolj okvirna, saj bo praktično usposabljanje potekalo po načelih kriminalističnih veščin, prilagojenih detektivski dejavnosti.

Skupno število tednov usposabljanja	2
--	----------

B ORGANIZACIJA IZVAJANJA PROGRAMA USPOSABLJANJA

1. Strokovno, teoretično in praktično usposabljanje

Strokovno, teoretično in praktično usposabljanje po tem programu je namenjeno pridobivanju temeljnega znanja in informacij ter razvijanju praktične usposobljenosti, osmišljanju teoretičnega s praktičnim in praktičnega s teoretičnim, razvijanju sposobnosti za uporabo znanja in strokovno odločanje pri reševanju problemov.

2. Praktično usposabljanje – integrirane vaje

Z integriranimi vajami kandidati pridobivajo sposobnosti za povezovanje posameznih področij znanja v logično in vsebinsko zaokrožene celote, razvijajo praktične spretnosti in delovne sposobnosti. Glavni cilj je razvijanje sposobnosti celovitega reševanja praktičnih primerov z razumevanjem strokovnih in teoretičnih temeljev posameznega poklicnega opravila ter na tej podlagi tudi postopno pridobivanje poklicne identitete, motiviranosti in odgovornosti.

C MATERIALNE MOŽNOSTI

Materialne možnosti:

- učilnica z ustrezno avdio- in videoopremo ter računalniki z internetom - do 20 oseb,
- vzorci dokumentov, ki jih uporablja detektiv,
- tehnična sredstva za dokumentiranje.

KATALOG STROKOVNIH ZNANJ IN SPRETNOSTI

Strokovno področje: Pravna ureditev detektivske dejavnosti

Število ur: 6

Strokovno področje	Teoretični pouk	Praktični pouk	Samostojno delo
Pravna ureditev detektivske dejavnosti	6 ur	0 ur	0 ur
SKUPAJ	6 ur	0 ur	0 ur

Operativni cilji

Informativni cilji	Formativni cilji	Posebnosti v izvedbi
Pravne osnove: Zakon o detektivski dejavnosti (ZDD)	<ul style="list-style-type: none">– pozna pomen in razume hierarhijo pravnih predpisov (Ustava RS, zakoni, uredbe, odloki)– razume pomen EU zakonodaje– pozna in pojasni pomen ustave RS– pozna pravni temelj za opravljanje detektivske dejavnosti– upošteva določbe ZDD in podzakonskih aktov izdanih na njegovi podlagi	
Detektivska dejavnost kot del zasebnega varstva	<ul style="list-style-type: none">– pozna strukturo nacionalnovarnostnega sistema RS– pozna funkcijo in dejavnost zasebnega varstva– pozna razlike med zasebnim varovanjem in detektivsko dejavnostjo– pozna delovno področje, glavna pooblastila varnostnih in obveščevalnih služb v RS ter osnove njihove organiziranosti– pozna institut pomoč »civilistov« policiji	
Pojem in vsebina detektivske dejavnosti	<ul style="list-style-type: none">– pozna razlike med poizvedovalno in detektivsko dejavnostjo– pozna oblike dela, prakso, zavarovanje odgovornosti– pozna naloge detektivske zbornice, nadzor in odvzem javnega pooblastila– pozna pogoje za opravljanje detektivske dejavnosti in za prenehanje veljavnosti in odvzem licence– pozna strokovno usposabljanje in opravljanje detektivskega izpita	

	<ul style="list-style-type: none"> – pozna delovno področje detektiva – pozna detektivska upravičenja – pozna detektivske prepovedi – pozna pogoje za opravljanje detektivske dejavnosti in storitve tujih detektivov – pozna vrste nadzora nad detektivi – pozna evidence, ki jih vodita DeZRS in detektiv – pozna disciplinsko, kazensko in odškodninsko odgovornost detektiva 	
Detektivska dejavnost in obligacijska razmerja	<ul style="list-style-type: none"> – pozna določila o pogodbi in predpogodbi – pozna in upošteva določila o naročilu – pozna določila o poravnavi 	

Literatura:

- Anžič, A. (1997). Varnostni sistem RS. Ljubljana. ČZ Uradni list. 35–42, 72–83, 99–127, 155–161.
- Anžič, A. (1996). Vloga varnostnih služb v sodobnih parlamentarnih sistemih – nadzorstvo. Ljubljana. Enotnost. 54–59, 102–131, 201–210, 249–293.
- Anžič, A. (1997). Nadzorstvo kot oblika in vsebina odnosov med državnim in zasebnim varstvom. Zbornik posveta Zasebno varovanje in detektivska dejavnost – dileme in perspektive. Portorož. VPVŠ. 67–85.
- Pečar, J. (1997). Varnostnopolitični in nadzorstveni pogledi na zasebno varstvo. Zbornik posveta Zasebno varovanje in detektivska dejavnost – dileme in perspektive. Portorož. VPVŠ. 11–22.
- Sotlar, A. (1997). Nacionalnovarnostni elementi zasebnega varovanja in detektivske dejavnosti v RS. Zbornik posveta Zasebno varovanje in detektivska dejavnost – dileme in perspektive. Portorož. VPVŠ. 311–322.
- Stroligo, K. (1998). Preprečevanje pranja denarja in detektivska dejavnost. Zbornik posveta Zasebno varovanje in detektivska dejavnost – novi izzivi. Portorož. VPVŠ. 303–316 in popravki.
- Renčelj, Z. Izvajanje detektivskih storitev, 279.
- Klavora, M. Detektivi – možnosti poizvedovalne dejavnosti. 189.
- Kranjc, M. Pravni položaj in organiziranost detektivske družbe. 201.

Predpisi:

- Splošna deklaracija človekovih pravic, Generalna skupščina Združenih narodov, 10. 12. 1948, resolucija št. 217 A (III)

- Ustava RS (Ur. list, št. 33/91), poglavje II Človekove pravice in temeljne svoboščine
- Zakon o detektivski dejavnosti (Ur. list RS, št. 17/2011)
- Zakon o javnih glasilih
- Zakon o varstvu osebnih podatkov
- Zagon o gospodarskih družbah
- Kazenski zakonik
- Statut Detektivske zbornice Slovenije
- Kodeks detektivske poklicne etike

Strokovno področje: Opravljanje detektivske dejavnosti s praktičnim usposabljanjem

Število ur: 30

Strokovno področje	Teoretični pouk	Praktični pouk*	Samostojno delo
Izvajanje detektivskih upravičenj	5 ur	10 ur	0 ur
Izvajanje dejavnosti po posameznih delovnih področjih	5 ur	10 ur	
SKUPAJ	10 ur	20 ur	0 ur

*Razdelitev je zgolj okvirna, saj bo praktično usposabljanje potekalo po načelih kriminalističnih veščin, prilagojenih detektivski dejavnosti.

Operativni cilji

Informativni cilji	Formativni cilji	Posebnosti v izvedbi
zbiranje informacij od oseb	<ul style="list-style-type: none"> - razume razliko v zbiranju informacij od osebe, na katero se podatki nanašajo, in drugih oseb - upošteva načelo prostovoljnosti - pozna zbiranja informacij kot intervju - osvoji osnovna pravila vodenja razgovora in razume psihološke zahteve za učinkovito in korektno izvedbo razgovora - prepozna najpogostejše napake pri ocenjevanju ljudi, ki lahko vplivajo na potek razgovora - upošteva specifičnosti zbiranja informacij od otrok in mladoletnikov - pozna zbiranje informacij od priprtih oseb in oseb na prestajanju zaporne kazni - pozna možnosti in pogoje za uporabo poligrafa 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu

Pridobivanje podatkov iz evidenc	<ul style="list-style-type: none"> - pozna evidence registriranih vozil - pozna centralni register prebivalstva - pozna evidence zavarovancev ZZS - pozna slovenski ladijski register in register zrakoplovov - upošteva možnosti vpogleda v sodne in upravne spise 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Osebnostno zaznavanje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna in upošteva razliko med zbiranjem informacij z osebno zaznavo ter tajnim opazovanjem kot prikritim preiskovalnim ukrepom - pozna »institut posega v zasebni prostor« - pozna najpogostejše načine zbiranja informacij z osebno zaznavo (neposrednim opazovanjem) 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Uporaba tehničnih sredstev	<ul style="list-style-type: none"> - pozna detektivu dovoljena tehnična sredstva in razliko od sredstev in metod, dovoljenih le nekaterim državnim organom - pozna možnosti nadzora z videosistemom v delovnem procesu, trgovinah itd. - pozna fotodokumentiranje, praktično uporabo fotoaparata, makro posnetke, teleskopske posnetke in uporabo bliskavice - pozna možnost uporabe videokamere - pozna pasti za domače tatove in njihovo praktično uporabo (kemijske, elektronske) - pozna alkotest in možnosti uporabe - pozna možnosti ugotavljanja prisotnosti prepovedanih drog in testiranj za dokazovanje - pozna protiprislušni pregled prostora in potrebno opremo - pozna tehnična sredstva in pogoje za tonsko snemanje pogovora - pozna načine iskanja in možnosti zavarovanja različnih vrst sledi - pozna zavarovanje vseh vrst posrednih dokazov – pasti 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Zbiranje informacij o dolžnikih	<ul style="list-style-type: none"> - pozna možnosti zbiranja informacij o dolžniku in njegovem premoženju - zna iskati informacije v zemljiški knjigi in katastru ter uporabiti internet v ta namen - pozna možnosti iskanja informacij v sodnem registru oz. zbiranja informacij o uspešnosti poslovnih subjektov in bonitetnih podatkih preko interneta (AJ PES) - razume razliko med zbiranjem informacij pred sodno izvršbo in po njej - razume razliko med vlogo detektiva in izvršitelja, med pomočjo upniku in sodno izterjavo dolgov - pozna vsebino in pojem sodne izvršbe ter vlogo izvršitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu

	<ul style="list-style-type: none"> - pozna izvršilni naslov sredstva in predmet izvršbe predloga za izvršbo - pozna dolžnost posredovanja podatkov in podatkov o računu - pozna vlogo detektiva kot upnikovega pooblaščenca 	
Zbiranje dokazov za sodne in druge postopke	<ul style="list-style-type: none"> - pozna možnosti zbiranja dokazov o povzročiteljih premoženjskih in nepremoženjskih škod (odškodninski zahtevki) - pozna institut škode, odškodninske odgovornosti, povrnitve gmotne škode in negmotne škode – odškodnina - pozna napake volje pri sklepanju pogodb – grožnja , bistvena zmeta, prevara, navidezna pogodba - pozna institut zavarovanje pogodbe – ara in odstopnina - pozna čezmerno prikrajšanje in oderuško pogodbo - pozna zastaranje obveznosti - pozna nekatere osnove ureditve zakonske zveze - pozna možnosti in pomen ugotavljanja zakonske ali partnerske nezvestobe - pozna pogoje za razvezo zakonske zveze - upošteva, da zakonska nezvestoba lahko vpliva na razdelitev skupnega in posebnega premoženja zakoncev ter dodelitev otrok v varstvo in vzgojo ob razvezi - pozna institut spodbijanje očetovstva in materinstva ter institut ugotavljanje očetovstva in materinstva - pozna predporočne pogodbe in ureditev preživljanja. - pozna nekatera področja iz zakona o dedovanju, predvsem: - razdedinjenje nujnih dedičev in odvzem nujnega deleža v korist potomcev - ter dedno nevrednost - pozna pomen listin kot dokazov (zapisnik o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah) 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Zbiranje informacij o pogrešanih ali izgubljenih predmetih ter o	<ul style="list-style-type: none"> - razume razliko med prepovedjo dela s policijskega področja ter izvajanja pravic stranke kot oškodovanke s kaznivim dejanjem - pozna načine iskanja »pogrešanih« avtomobilov in drugih predmetov - pozna način raziskovanja domačih tatvin 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu

kaznivih dejanjih	<ul style="list-style-type: none"> - pozna raziskovanje anonimk - pozna kazniva dejanja, ki se preganjajo na zasebno tožbo in način zbiranja dokazov za kazenski pregon - razume dolžnost podati kazensko ovadbo - pozna vsebino in obliko kazenske ovadbe 	
Iskanje pogrešanih ali skritih oseb ter vročanje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna primere detektivskega iskanja pogrešanih ali skritih oseb - pozna načine iskanja pogrešanih ali skritih oseb - pozna iskanje oseb, ki se izogibajo vročitvi sodnih ali drugih pisanj (razlika med detektivskim in poštnim vročanjem) - pozna načine vročanja v kazenskem postopku - pozna način vročanja v disciplinskem postopku - pozna vročanje v pravnem in upravnem postopku ter v postopku o prekrških 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Zbiranje informacij o disciplinskih kršitvah	<ul style="list-style-type: none"> - pozna najpogostejše disciplinske kršitve, ki jih preiskujejo detektivi - pozna zlorabe bolniškega staleža in načine dokazovanja - upošteva sodno prakso s tega področja - pozna zlorabo prevoznih stroškov in načine dokazovanja - pozna delo pod vplivom alkohola ali drog in način dokazovanja - pozna specifiko dokazovanja disciplinskih kršitev javnih uslužbencev (delo za državne organe) - pozna zapisnik o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Delo detektiva za gospodarske družbe	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnove revizije in morebitno vlogo detektiva - pozna svetovanje fizičnim in pravnim osebam za preprečevanje kaznivih ravnanj - pozna načrtovanje in izvajanje zaščite poslovnih skrivnosti, informacijskih sistemov, ekonomskih in osebnih podatkov in informacij 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Informatika	<ul style="list-style-type: none"> - pozna informacijsko-telekomunikacijsko forenziko - pozna načine odkrivanja določenih podatkov na računalnikih in telefonih GSM - pozna programska in strojna orodja za izsledke, do katerih je mogoče priti - pozna programska orodja na področju varnosti IT, zaščite pred vdori - pozna pomen pravilne obravnave digitalnih podatkov za morebitne sodne postopke (izpis iz kartice SIM, kopiranje nosilcev podatkov, pregled nosilcev podatkov, varno brisanje podatkov na trdih diskih, varno brisanje podatkov na ključih USB itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu

	<ul style="list-style-type: none"> - pozna zaščito IT v podjetjih - pozna zavarovanje komunikacij 	
Detektivsko poročilo	<ul style="list-style-type: none"> - pozna formalne elemente detektivskega poročila - pozna vsebinske elemente detektivskega poročila - pozna način ravnanja z osebnimi podatki in varovanje osebnih podatkov pri opravljanju detektivske dejavnosti 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Detektivi in odvetniki	<ul style="list-style-type: none"> - pozna položaj odvetnikov, njegove pravice in dolžnosti - pozna možnosti sodelovanja med odvetniki in detektivi v praksi 	

Literatura:

- Zupančič, K.: Oris družinskega prava
- Zupančič, K.: Predpisi o dedovanju
- Wedam - Lukič, D.: Civilno izvršilno pravo
- Ude, L.: Civilni pravdni postopek.
- Lipovec, B.: Izterjava dolgov v teoriji in praksi
- Učinkovita izterjava dolgov. (1996). Ljubljana. Primath

Predpisi:

- Ustava
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja
- Zakon o varstvu osebnih podatkov
- Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih
- Zakon o dedovanju
- Obligacijski zakonik
- Zakon o pravdnem postopku
- Zakon o izvršbi in zavarovanju

Strokovno področje: Kriminalistika s praktičnim usposabljanjem
Število ur: 20

Strokovno področje	Teoretični pouk	Praktični pouk*	Samostojno delo
Kriminalistična taktika	4 ure	1	0
Kriminalistična metodika	3 ure	1	0
Kriminalistična tehnika	3 ure	4	2
SKUPAJ	10 ur	6 ur	2

*Razdelitev je zgolj okvirna, saj bo praktično usposabljanje potekalo po načelih kriminalističnih veščin, prilagojenih detektivski dejavnosti.

Operativni cilji

KRIMINALISTIČNA TAKTIKA		
Osnove kriminalistike	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pojem kriminalistika - pozna delitev kriminalistike - pozna pojem kriminaliteta in delitev kriminalitete 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Odkrivanje, preiskovanje in preprečevanja kaznivih dejanj	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pojem odkrivanja, preiskovanja in preprečevanja kaznivih dejanj - pozna ukrepe in opravila za odkrivanje, preiskovanje in preprečevanje - pozna načrtovanje preiskovanja - pozna pojem in vrste verzij, preverjanje verzij - razume, kdaj načrtujemo preiskovanje in sestavljamo verzije - pozna policijsko preiskovanje skozi sedem zlatih vprašanj - pozna vrste in taktiko opravljanja rekonstrukcije in eksperimenta 	
Ogled kraja	<ul style="list-style-type: none"> - pozna ogled kraja kot obliko zbiranja obvestil - pozna zavarovanje kraja, spremembo kraja dejanja, vsebino statičnega in dinamičnega dela, protokoliranje ugotovitev, dokazno vrednost - pozna ogled kraja fingiranega (namišljenega kaznivega) dejanja - pozna vzroke lažnih naznanitev, posebnosti iskanja sledi, posledice za prijavitelja 	- praktično usposabljanje po posebnem programu

Zbiranje obvestil	<ul style="list-style-type: none"> - pozna potek zbiranja obvestil - pozna vplive na pravilnost zaznav, faze zbiranja obvestil, preverjanje, lažna obvestila, prepoznavo kot obliko zbiranja obvestil, vlogo zunanjih strokovnjakov in izvedencev - pozna poligrafsko testiranje - pozna poligraf, poligram, pogoje za testiranje, dokazno vrednost testov 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu
Indici	<ul style="list-style-type: none"> - pozna vrste indicev, delitev in pomen - pozna motiv kot indic - pozna načine ugotavljanja motiva in preiskovanje na osnovi motiva - pozna pomen fingiranega motiva - pozna pojem in pomena alibija - pozna pojem sumljivega alibija in način preverjanja 	
Prikriti načini zbiranja obvestil	<ul style="list-style-type: none"> - ve, kaj je tajno policijsko delovanje - pozna tajno policijsko sodelovanje - pozna tajno opazovanje, sledenje in slikovno snemanje - pozna prisluškovanje in navidezni odkup - pozna pogoje za zakonito izvajanje in dokazno vrednost - pozna podobnosti in razlike v primerjavi z detektivskim zbiranjem informacij z osebno zaznavo 	
Ovadba	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pojem in vrste ovadb - pozna sprejem ovadbe in lažne ovadbe - pozna kazenske ovadbe, ki jih detektivi najpogosteje sestavljajo - pozna vsebino in obliko kazenske ovadbe 	<ul style="list-style-type: none"> - praktično usposabljanje po posebnem programu

Literatura:

- Žerjav, C. Kriminalistika. 16–18, 23–25.
- Žerjav, C. Kriminalistika. 38–43.
- Maver, D. KAJ? 84–101.
- Maver, D. 1997. KAJ?. 156–162.
- Žerjav, C. 1994. KAJ? 66–94.
- Žerjav, C. Kriminalistika 101–103.
- Žerjav, C. Kriminalistika 209–211, 233–242, 251–253.

- Žerjav, C. Kriminalistika. 247–250.
- Žerjav, C. Kriminalistika 255–286.
- Žerjav, C. Kriminalistika 257–262.
- Žerjav, C. Kriminalistika 274–277.
- Žerjav, C. Kriminalistika 287–294.

KRIMINALISTIČNA METODIKA		
Iskanje pogrešanih oseb	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pomen zbiranja prvih podatkov o pogrešanih osebah - pozna preverjanje podatkov in verzij - pozna pomen uporabe parapsihologije 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Uboji in samomori	<ul style="list-style-type: none"> - pozna posebnosti zbiranja obvestil pri ubojih - razume okoliščine, ki kažejo na samomor - pozna preiskovanje po verzijah 	
Preiskovanje dogodkov	<ul style="list-style-type: none"> - dogodkov, ki so lahko povezani s kaznivimi dejanji: samomori, nesrečni dogodki, požari... 	
Mladoletniški kriminal	<ul style="list-style-type: none"> - pozna značilnosti mladoletniškega kriminala - pozna posebnosti izvrševanja kaznivih dejanj mladoletnikov - pozna način zbiranja obvestil od mladoletnikov - pozna kriminal, povezan z mamili, vrste mamil, njihove značilnosti in način uživanja 	
Tatvine	<ul style="list-style-type: none"> - pozna raziskovanje navadnih tatvin - pozna raziskovanje tatvin v domačem okolju - pozna posebnosti preiskovanja hotelskih tatvin in tatvin v trgovinah 	
Tatvine vozil	<ul style="list-style-type: none"> - pozna najpogostejše načine odpiranja vozil in spravljanja v pogon - pozna načine legalizacije tatvin vozil - pozna tatvine vozil kot del organiziranega kriminala in pomen sodelovanje z Interpolom 	
Tatvine (zlorabe) avtorskih pravic	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnove avtorskega prava - pozna najpogostejše oblike zlorab (različne oblike piratstva) - pozna načine preiskovanja in dokazovanja 	
Tatvine (zlorabe) gospodarskih informacij	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnove gospodarskega vohunstva - pozna metode zbiranja podatkov na mikro- in makroekonomski ravni - pozna tehnična sredstva za vohunstvo - pozna osnove zaščite in odkrivanja gospodarskega vohunstva 	

Izsiljevanja	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne oblike izsiljevanj - pozna zbiranje uvodnih obvestil - razume pomen analize izsiljevalskih pisem 	
Goljufije	<ul style="list-style-type: none"> - pozna najpogostejše oblike klasičnih goljufij - pozna osnovne načine preiskovanja goljufij - pozna goljufije, s katerimi se srečuje detektiv 	
Zavarovalniške goljufije	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pojavne oblike zavarovalniških goljufij - pozna indice, ki kažejo na zavarovalniško goljufijo - pozna zavarovalniške goljufije pri prometnih nesrečah - pozna način preiskovanja zavarovalniških goljufij 	
Poslovne goljufije	<ul style="list-style-type: none"> - pozna elemente in najpogostejše pojavne oblike poslovnih goljufij - pozna kriminalističnotaktični in kriminalističnotehnični vidik preiskovanja - pozna poslovne goljufije, s katerimi se najpogosteje srečuje detektiv 	
Druge oblike gospodarskega kriminala	<ul style="list-style-type: none"> - pozna elemente kaznivih dejanj poneverbe, korupcije, zatajitve davščin, ponarejanja listin - pozna kriminalističnotaktični in kriminalističnotehnični vidik preiskovanja teh kaznivih dejanj 	

Literatura:

- Žerjav, C. Kriminalistika. 342–358, 425–442, 443–448
- Dvoršek, A. Preiskovanje ubojev, študijsko gradivo pri Kriminalistiki II. 2–15
- Žerjav, C. Kriminalistika. 425–452
- Žerjav, C. Kriminalistika. 363–369, 330–340
- Žerjav, C. Kriminalistika 363–369, 330–340
- Črepinko, R., Majhenič, Diplomsko delo. (1996). Zavarovalniške goljufije s fingiranjem prometnih nesreč VPVŠ. 30–49
- Žerjav, C. Kriminalistika 372–378
- Žerjav, C. Kriminalistika. 379–390, 409–413.

KRIMINALISTIČNA TEHNIKA		
Sledi	<ul style="list-style-type: none">- razume pojem sled- pozna vrste sledi- pozna načine kriminalističnotehničnega zavarovanja	<ul style="list-style-type: none">- praktično usposabljanje po posebnem programu

Sledi papilarnih črt	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pomen sled papilarnih črt in način izzivanja - razume pomen daktiloskopskih evidenc 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Sledi nog, stopinj, hoje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna način fiksiranja in dokazno vrednost 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Sledi strelnega orožja in drugih orodij	<ul style="list-style-type: none"> - ve, na katerih delih orožja in streliva najdemo sledi - pozna sledi na žrtvi in na strelčevih rokah - pozna pomen ugotavljanja strelnega mesta, vrste strelnih poškodb in linije streljanja - pozna vrste in identifikacijsko vrednost različnih orodij 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Krvne sledi	<ul style="list-style-type: none"> - razloži, kaj lahko sklepamo iz krvnih sledi in katera vprašanja lahko pojasnimo s preiskavami krvi - pozna načine zavarovanja krvnih sledi 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Sledi dlak, las, tekstilnih in drugih vlaken, sledi rastlin in zemlje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna načine jemanje primerjalnih vzorcev - pozna identifikacijska vrednost - pozna pomen DNK 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Sledi ponarejanja in prenarejanja	<ul style="list-style-type: none"> - pozna načine ponarejanja in prenarejanja identifikacijskih listin - pozna načine odstranjevanja in prenarejanja številka na kovinah - pozna načine preiskave papirja in črnih 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Sledi uživanja mamil	<ul style="list-style-type: none"> - pozna vrste mamil, načine uživanja in pribor za uživanje - pozna načine zavarovanja sledi mamil - pozna preliminarne preiskave 	- praktično usposabljanje po posebnem programu
Kriminalistična identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - pozna načine in metode kriminalistične identifikacije (prstni odtisi, DNK prepoznavna, sonografija, grafoskopija, odorologija) 	- praktično usposabljanje po posebnem programu

Literatura:

- Žerjav, C. (1994). Kriminalistika. 107–205.
- Maver, D. (1997). Kriminalistika. 248–273.

Strokovno področje: Kazniva dejanja, prekrški in druga pravna ureditev

Število ur: 10

Strokovno področje	Teoretični pouk	Praktični pouk	Samostojno delo
Kazenski zakonik – splošni del	2 uri		0
Kazenski zakonik – posebni del	3 ure		0
Kazenski postopek – Zakon o kazenskem postopku	3 ure		0
Prekrški	2 uri		
Druga pravna ureditev	2 uri		
SKUPAJ	12 ur	0 ur	0

Operativni cilji

Informativni cilji	Formativni cilji	Posebnosti v izvedbi
KAZENSKO PRAVO – SPLOŠNI DEL		
1. Pojem in elementi kaznivega dejanja		
Človekovo voljno ravnanje Določенost v zakonu Protipravnost Kazenska odgovornost	<ul style="list-style-type: none">- razlikuje med kaznivimi dejanji, prekrški in disciplinskimi prestopki- pozna pomen elementov kaznivega dejanja- pozna elemente prištevnosti- pozna oblike krivde in razliko med kaznivim dejanjem in prekrškom- razume dejavnike, zaradi katerih storilec kaznivega dejanja odgovarja	
2. Izključitev protipravnosti		

Silobran Skrajna sila Sila in grožnja	<ul style="list-style-type: none"> - upošteva primere, ko je izključena protipravnost - analizira primere, ko je izključena protipravnost in institut dejanje majhnega pomena - razume posledice, ki lahko nastanejo zaradi protipravnega dejanja uradne ali druge osebe 	- študija primera iz prakse
3. Pripravljalna dejanja in poskus		
Goli naklep Pripravljalna dejanja Poskus Dokončano kaznivo dejanje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna faze izvrševanje kaznivega dejanja - pozna kaznivost posameznih faz 	
4. Oblike udeležbe		
Pomoč Napeljevanje Sostorilstvo	<ul style="list-style-type: none"> - pozna elemente posamezne oblike udeležbe - pozna kazensko odgovornost posamezne oblike udeležbe 	

5. Kazenske sankcije		
Opozorilne sankcije Kazni Vzgojni ukrepi Varnostni ukrepi	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje posamezne vrste sankcij - pozna varnostni ukrep prepoved opravljanja poklica - pozna pogoje, pod katerimi se izreče ta varnostni ukrep 	
KAZENSKO PRAVO – POSEBNI DEL	-	
1. Vrste kaznivih dejanj glede na vrsto pregona	<p>Loči:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti - kazniva dejanja, ki se preganjajo na predlog - kazniva dejanja, ki se preganjajo na zasebno tožbo - razlikuje posamezne vrste kaznivih dejanj med seboj 	
2. Kazniva dejanja zoper človekove pravice in svoboščine Prisiljenje Protipraven odvzem prostosti Neupravičena osebna preiskava Neupravičeno zvočno snemanje in prisluškovanje Neupravičeno slikovno snemanje Kršitev tajnosti občil Kršitev nedotakljivosti stanovanja Neupravičena izdaja poklicne skrivnosti Zloraba osebnih podatkov	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne znake vsakega od teh kaznivih dejanj - kdo je lahko storilec - pozna potrebno obliko krivde - pozna kvalificirane oblike - pozna možnosti storitve kaznivega dejanja pri izvajanju detektivske dejavnosti 	- študija primera iz prakse
3. Kazniva dejanja zoper čast in dobro ime Razžalitev Obrekovanje Žaljiva obdolžitev Opravljanje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne znake vsakega od teh kaznivih dejanj - pozna posebne določbe o pregonu (zasebna tožba) - pozna izjeme, ko se začne pregon na predlog - pozna možnosti preiskovanja kaznivega dejanja po detektivu 	-

<p>4. Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost Posilstvo Spolni napad na otroka Odvzem mladoletne osebe Izmikanje plačevanja preživnine Krvoskrunstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne znake vsakega od teh kaznivih dejanj - pozna določbe o pregonu - pozna možnosti »preiskovanja« kaznivega dejanja po detektivu 	-
<p>5. Kazniva dejanja zoper premoženje Tatvina Goljufija Zatajitev Oderuštvo Poškodovanje tuje stvari</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne znake vsakega od teh kaznivih dejanj - pozna določbe o pregonu - razlikuje posamezne vrste kaznivih dejanj med seboj - razlikuje tatvino od velike tatvine, ropa in roparske tatvine - pozna razliko med kaznivim dejanjem oderuštva in oderuško pogodbo po OZ - pozna možnosti »preiskovanja« kaznivega dejanja po detektivu 	-
<p>6. Kazniva dejanja zoper gospodarstvo Poslovna goljufija Poneverba Neupravičeno sprejemanje in Neupravičeno dajanje daril</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne znake vsakega od teh kaznivih dejanj - razlikuje posamezne vrste kaznivih dejanj med seboj - razlikuje sprejemanje in dajanje daril - pozna situacije v detektivski praksi v katerih bo naletel na posamezna kazniva dejanja, predvsem poslovne goljufije 	— študija primera iz prakse
<p>7. Kazniva dejanje zoper pravosodje Opustitev ovadbe kaznivega dejanja ali storilca Kriva ovadba Kriva izpovedba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne znake vsakega od teh kaznivih dejanj - pozna določbe o pregonu - razlikuje posamezne vrste kaznivih dejanj med seboj - pozna detektivsko prakso, kjer se bo pojavil kot žrtev ali ovađeni za ta kazniva dejanja 	— študija primera iz prakse

<p>8. Nekatera kazniva dejanja iz drugih poglavij, s katerimi se srečuje detektiv: Ponarejanje listin Preprečitev uradnega dejanja ali maščevanje uradni osebi Napad na uradno osebo, ko opravlja naloge varnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne znake vsakega od teh kaznivih dejanj - razlikuje kaznivo dejanje preprečitve uradnega dejanja od napada na uradno osebo - pozna primere, ko bo žrtev tega kaznivega dejanja lahko tudi detektiv 	<p>— študija primera iz prakse</p>
<p>KAZENSKI POSTOPEK</p>	<p>–</p>	
<p>1. Tožilec v kazenskem postopku</p>	<p>Razume osnovne razmejitve in postopke, v katerih nastopajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - državni tožilec - oškodovanec kot tožilec ali subsidiarni tožilec - zasebni tožilec 	
<p>2. Premoženjskopравни zahtevki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razume osnove ureditve tega področja - upošteva, da bo v praksi lahko dal ustrezna navodila strankam - oškodovancem 	
<p>3. Vročanje pisanj</p>	<p>Detektiv mora podrobno poznati to poglavje, saj lahko nastopa kot pooblaščen vročevalec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozna predvsem postopek navadnega vročanja in - postopek osebnega vročanja 	

4. Prikriti preiskovalni ukrepi	<ul style="list-style-type: none"> - pozna glavne značilnosti posameznih ukrepov - razume, zakaj teh ukrepov ne sme uporabljati detektiv - podrobno pozna ukrep tajnega opazovanja (vsebina, kdo in kdaj ga odobrava) - razume razliko med tem ukrepom in upravičenjem osebne zaznave 	
5. Zadržanje storilca na kraju storitve kaznivega dejanja	<ul style="list-style-type: none"> - pozna postopek in pogoje zadržanja storilca kaznivega dejanja ter ukrepe po zadržanju storilca kaznivega dejanja - razume in se zaveda protipravnosti odvzema prostosti določeni osebi 	
6. Kazenska odgovornost pravnih oseb za kazniva dejanja	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pogoje, pod katerimi je pravna oseba odgovorna za kaznivo dejanje - pozna kazniva dejanja in kazni za pravne osebe - pozna situacije v detektivski praksi, v katerih bo naletel na posamezna kazniva dejanja pravnih oseb, predvsem poslovne goljufije 	
PREKRŠKI		
1. Zakon o prekrških – materialnopravne določbe	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje med prekrškovnim procesnim in materialnim pravom - pozna in razume temeljna pravila določanja prekrškov 	
2. Postopek o prekrških	<ul style="list-style-type: none"> - pozna prekrškovne organe in sodišča, pristojna za odločanje o prekrških - pozna primarno načelo odločanja v prekrškovnem postopku - pozna razmejitve hitrega in rednega postopka o prekršku 	

Literatura:

- Deisinger, M. (2002). Kazenski zakonik R Slovenije – posebni del. Ljubljana. Gospodarski vestnik.
- Členi, ki jih je treba poznati, so navedeni pri posameznih vprašanjih.
- Bele, I. (2001) Kazenski zakonik Republike Slovenije – splošni del. Ljubljana. Gospodarski vestnik.
- ali
- Bavcon, L., Šelih, A. (1996). Kazensko pravo, splošni del.

Predpisi:

- Kazenski zakonik RS
- Zakon o kazenskem postopku – določena poglavja
- Zakon o prekrških

Strokovno področje: Osnove pravosodnega sistema, javne uprave in upravnega postopka**Število ur: 4**

Strokovno področje	Teoretični pouk	Praktični pouk	Samostojno delo
Osnove pravosodnega sistema	1 ura	0	0
Osnove javne uprave	1 ura	0	0
Osnove upravnega postopka	2 uri	0	0
SKUPAJ	4 ure	0	0

Operativni cilji

OSNOVE PRAVOSODJA		
1. Vrste in pristojnosti sodišč	<ul style="list-style-type: none">- pozna pravila glede stvarne in krajevne pristojnosti sodišča- pozna sodišča, kjer se vodi zemljiška knjiga in register gospodarskih družb- pozna pristojnost delovnih in socialnih sodišč	

2. Državno tožilstvo	<ul style="list-style-type: none"> - pozna splošne pristojnosti in pooblastila 	
3. Notariat	<ul style="list-style-type: none"> - pozna splošne pristojnosti - pozna vsebino notarskega zapisa - pozna primere obveznega sklepanja pravnih poslov pred notarjem 	
JAVNA UPRAVA		
1. Uprava in upravni organi	<ul style="list-style-type: none"> - pozna pojem uprave - pozna pristojnost uprave - pozna upravne organe - pozna možnosti dela detektivov za državne organe 	
2. Javni uslužbenci	<ul style="list-style-type: none"> - pozna določbe, ki omogočajo delo detektivov - pozna omejitve pri tem delu 	
ZAKON O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU		
1. Uporaba določb ZUP-a v prekrškovnem postopku	<p>Pozna pravila glede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strank in njihovih pooblaščenih - vročanja (osebno vročanje, odklonitev sprejema, vročanje z javnim naznanilom, sprememba naslova ...) - rokov in narokov - vrnitve v prejšnje stanje 	

Predpisi:

- Zakon o sodiščih
- Zakon o delovnih in socialnih sodiščih, glej tudi Novak, J. (1994). Sodišča za delovne in socialne spore ter postopek pred temi sodišči – komentar k členom 4–6, Inštitut za delo pri Pravni fakulteti.
- Zakon o zemljiški knjigi
- Zakon o državnem tožilstvu

- Zakon o notariatu
- Zakon o javnih uslužbencih
- Zakon o splošnem upravnem postopku

Strokovno področje: Etika, človekove pravice in komunikacijske veščine

Število ur: 10

Strokovno področje	Teoretični pouk	Praktični pouk	Samostojno delo
Etika	3ure	0	0
Človekove pravice	4 ure	0	0
Komunikacijske veščine	3 ure	0	0
SKUPAJ	10 ur	0	0

Poklicna etika detektivske dejavnosti	<ul style="list-style-type: none"> - pozna načela ravnanja - obveznosti pridobitve pooblastila in določitev vsebine, obsega in namena izpolnitvenega ravnanja - prepoved zlorabe vira informacij - prepoved zavajanja stranke in ostale obveznosti do stranke - razmerja med detektivi - molčečnost in poklicna tajnost
--	---

<p>Varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razloži pomen ustavnih norm s področja - varstva človekovih pravic. - dobro pozna naslednje ustavno zavarovane pravice in temeljne svoboščine: - enakost pred zakonom - nedotakljivost človekovega življenja - varstvo osebne svobode - varstvo človekove osebnosti in dostojanstva - svoboda gibanja - pravica do osebne dostojanstva in varnosti - varstvo pravic zasebnosti in osebnostnih pravic - nedotakljivost stanovanja - varstvo tajnosti pisem in drugih občil - varstvo osebnih podatkov - se zaveda pomena: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Splošne deklaracije o človekovih pravicah ▪ Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ▪ Evropske konvencije za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja ▪ Mednarodnega pakta o ekonomskih in socialnih pravicah ▪ Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ▪ Konvencije o otrokovih pravicah ▪ Deklaracije o otrokovih pravicah ▪ Direktive o rasni enakosti ▪ Evropske socialne listine
<p>Varstvo osebnih podatkov</p>	<p>Da bi razumel pomen zakonodaje s področja varovanja osebnih podatkov in se zavedal pomena varovanja osebnih podatkov in zlorabe uporabe, detektiv pozna ustavnopravni temelj varstva osebnih podatkov in zakonsko ureditev tega področja; še zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaj je osebni podatek in za katere osebne podatke ne veljajo določbe ZVOP - razmerje med obdelavo osebnih podatkov in detektivsko dejavnostjo - kdo lahko zbira osebne podatke in pod kakšnimi pogoji - za katere osebne podatke veljajo posebne zakonske omejitve in katere so te omejitve

	<ul style="list-style-type: none"> - varstvo osebnih podatkov - zavarovanje osebnih podatkov - katalogi podatkov in katalogi zbirk osebnih podatkov – katere od teh vodijo detektivi in zbornica - pravice posameznika - kaj vsebuje sistem zavarovanja osebnih podatkov - kazensko pravno varstvo osebnih podatkov
Varstvo poslovne skrivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - pojem poslovne skrivnosti - dolžnost varovanja poslovne skrivnosti - poslovna skrivnost in podatki iz letnih poročil gospodarskih družb - vrste skrivnosti, ki so kazensko pravno varovane v kazenskem zakoniku in razlike med njimi

Predpisi:

- Zakon o obrambi
- Zakon o detektivski dejavnosti
- Zakon o gospodarski dejavnosti
- Zakon o zasebnem varovanju